

Arbejdsmiljøklagenævnet har i februar måned truffet følgende afgørelser af almen eller principiel interesse.

Afgørelserne vil kunne læses i deres helhed i Retsinformation, og afgørelserne kan søges på det journalnummer, der er givet i parentes (59.....).

Indholdsfortegnelse:

Lov om arbejdsmiljø	1
Sag nr. 1.....	1
Krav om tilfredsstillende akustik i et klasselokale, men hjemvisning af krav om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.....	1
Sag nr. 2.....	2
Vask af busser på en fast arbejdsplads skal kunne foregå indendørs.....	2
Sag nr. 3.....	3
Hensigtsmæssig placering af alarm fra ventilation til svejsekabiner.....	3
Sag nr. 4.....	3
Krav til nødstop på ældre maskiner, som ikke er CE - mærket	3
Sag nr. 5.....	4
Ophævelse af strakspåbud om sikring af pladesaks og brug af arbejdsmiljørådgiver	4
Sag nr. 6.....	4
Hjemvisning af strakspåbud om sikring af to klippe/lokkemaskiner og ophævelse af krav om autoriseret arbejdsmiljørådgiver.....	4
Sag nr. 7.....	5
Hjemvisning af påbud om håndtering af flasker og aviser ved genbrugsindsamling og annullering af krav om autoriseret arbejdsmiljørådgiver	5
Sag nr. 8.....	6
Hjemvisning af påbud om afskærmning af farlige, bevægelige maskindele på en maskine.....	6
Sag nr. 9.....	7
Krav om ventilation i cykelværksted og brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at efterkomme påbuddet...	7

Den 1. januar 2011 trådte en ny forretningsorden i kraft, som indeholder en regel om, at det af Arbejdsmiljøklagenævnets afgørelser skal fremgå, om der er enighed om afgørelsen, eller om det er et flertal, der har truffet afgørelsen.

Lov om arbejdsmiljø

Sag nr. 1

Krav om tilfredsstillende akustik i et klasselokale, men hjemvisning af krav om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbud om akustiske forhold i en skoles fysiklokale, da de akustiske forhold ikke var tilfredsstillende. Flertallet lagde vægt på, at der var tydelig rumklang, og at lokalet bl.a. havde "hårde" vægge.

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste imidlertid påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, idet flertallet af nævnets medlemmer ikke fandt det tilstrækkeligt oplyst, om efterklangstiden oversteg 0,9 sekund.

På en skole konstaterede Arbejdstilsynet tydelig rumklang under almindelig samtale og færden mellem 4 personer i et fysiklokale. Fysiklokalet var indrettet med "hårde" vægge, gulv, loft og inventar, som underbyggede Arbejdstilsynets vurdering af, at de akustiske forhold ikke var tilfredsstillende.

Arbejdstilsynet traf afgørelse om, at de akustiske forhold skulle forbedres, og at skolen skulle bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver. Arbejdstilsynet henviste i den forbindelse til, at absorptionsarealet var mindre end 0,9 gange gulvarealet, idet Arbejdstilsynet anvendte reglen om krav til akustik i undervisningsområder.

Arbejdsmiljøklagenævnet fastholdt påbuddet om de akustiske forhold i fysiklokalet, idet et flertal af nævnets medlemmer vurderede, at de akustiske forhold i fysiklokalet ikke var tilfredsstillende. Flertallet lagde vægt på, at Arbejdstilsynet havde konstateret tydelig rumklang, og at dette underbygges af de "hårde" vægge.

Ifølge reglerne skal der bruges autoriseret arbejdsmiljørådgiver ved arbejde, der foregår i klasselokaler i skoler, hvor der er en efterklangstid på mere end 0,9 sekund, mens der for undervisningsområder skal være et absorptionsareal på under 0,9 gange gulvarealet.

Arbejdsmiljøklagenævnet fandt, at et fysiklokale er omfattet af reglen om klasselokaler.

Arbejdsmiljøklagenævnet hjemviste derfor påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, idet flertallet af nævnets medlemmer ikke fandt det tilstrækkeligt oplyst om efterklangstiden i klasselokalet var på mere end 0,9 sekund.

Et mindretal af nævnets medlemmer fandt ikke, at Arbejdstilsynet havde dokumenteret unødigt støj og utilfredsstillende akustik, da lærere og ledelse hverken havde fundet ubehag eller rumklang, ligesom der kun arbejdes få timer om ugen i lokalet. Mindretallet fandt desuden ikke, at Arbejdstilsynet kan give påbud, når der er tale om en skole, og forholdene ikke er uforsvarlige (j.nr. 5900218-10 og 5900219-10).

Sag nr. 2

Vask af busser på en fast arbejdsplads skal kunne foregå indendørs

Et flertal af Arbejdsmiljøklagenævnets medlemmer fandt, at vask af busser på et fast arbejdssted er arbejde, der efter sin art skal foregå indendørs, da arbejdet er planlagt og foregår jævnlige og tilbagevendende på et sted, hvor vaskepladsen ikke er afskærmet, og det derfor ikke er et urimeligt krav, da arbejdet i branchen foregår indendørs i en vaskehal eller på et overdækket og afskærmet område.

Ved et tilsynsbesøg konstaterede Arbejdstilsynet, at der på en virksomheds faste arbejdsplads foregik udendørs vask af busser. Arbejdet var planlagt til at foregå jævnlige og tilbagevendende, og Arbejdstilsynet konstaterede, at chaufføren udsættes for påvirkninger fra vejrliget.

Arbejdstilsynet gav derfor virksomheden påbud om, at træffe foranstaltninger mod klimapåvirkninger ved udendørs vask af busser.

Arbejds miljøklagenævnet fastholdt Arbejdstilsynets påbud, idet flertallet af nævnets medlemmer fandt, at vask af busser på et fast arbejdssted er arbejde, der efter sin art skal foregå indendørs, idet det ikke er åbenbart urimeligt eller uhensigtsmæssigt, og idet arbejdet i branchen foregår indendørs i en vaskehal eller på et overdækket og afskærmet område.

Flertallet lagde vægt på, at arbejdet er planlagt og foregår jævnlige og tilbagevendende på et sted, hvor vaskepladsen ikke er afskærmet.

Et mindretal af nævnets medlemmer fandt ikke, at kortvarig vask af busser efter sin art er indendørs arbejde. Mindretallet fandt ikke, at der er hjemmel til at kræve vaskehal. Desuden fandt mindretallet ikke grundlag for at kræve indendørs vask af busser forår og efterår (**j.nr. 5900226-10**).

Sag nr. 3

Hensigtsmæssig placering af alarm fra ventilation til svejsekabiner

Et enig Arbejds miljøklagenævn fastholdt påbud om, at alarmer til svejsekabiners ventilationsanlæg skal kunne ses fra de enkelte kabiner, da det ikke er tilstrækkeligt, at de ansatte er nødt til at forlade svejsekabinen for at se signalet, der giver alarm.

Ved et tilsynsbesøg på en metalvirksomhed konstaterede Arbejdstilsynet, at alarmer (kontrolanordningen) til svejsekabinernes ventilationsanlæg var placeret, så den ikke kunne ses inde fra de bagerste svejsekabiner, da alarmer var placeret for lavt.

Arbejdstilsynet påbød virksomheden at placere alarmer hensigtsmæssigt i tilknytning til svejsearbejdet.

Et enig Arbejds miljøklagenævn fastholdt påbuddet og lagde vægt på, at det ikke er tilstrækkeligt, at den ansatte er nødt til at forlade svejsekabinen for at se signalet, der giver alarm (**j.nr. 5900245-10**).

Sag nr. 4

Krav til nødstop på ældre maskiner, som ikke er CE - mærket

Et enig Arbejds miljøklagenævn fastholdt påbud med krav til nødstop, da et "flapstop" ikke havde tvangsbrydende funktion, og havde afbrydelse før låsning, en svag mekanisk udformning og kunne forveksles med almindelige betjeningsfunktioner.

Arbejdstilsynet konstaterede ved et tilsynsbesøg, at en ældre søjleboremaskine, som ikke var CE – mærket var monteret et "flapstop", som havde startknappen og knappen til betjening af driftstop placeret under et gult plastlåg, som var forsynet med en rød paddehatteformet knap.

Arbejdstilsynet fandt ikke, at ”flapstoppet” opfyldte sikkerhedsniveauet for et nødstop og påbød virksomheden at indrette søjleboremaskinen med effektivt virkende nødstop.

Efter reglerne om indretning af tekniske hjælpemidler skal et nyt nødstop opfylde reglerne for CE – mærkede maskiner samt delmaskiner. Standarden for nødstop på CE – mærkede maskiner indeholder principperne for udformning af nødstop til maskiner.

Et enigt Arbejds miljøklagenævn fastholdt Arbejdstilsynets påbud og lagde vægt på, at ”flapstoppet” manglede den tvangs brydende funktion, at der er problemer med afbrydelse før låsning, og at ”flapstoppet” har en svag mekanisk udformning af fjeder og låsearm. Desuden kan ”flapstoppet” forveksles med almindelige betjeningsfunktioner, fordi der under knappen er både en rød og en grøn kontakt (**j.nr. 5900244-10**).

Sag nr. 5

Ophævelse af strakspåbud om sikring af pladesaks og brug af arbejdsmiljørådgiver

Et enigt Arbejds miljøklagenævn ophævede påbud om sikring af pladesaks og krav om brug af arbejdsmiljørådgiver, da påbuddet drejede sig om en pladesaks, mens oplysningerne i afgørelsen drejede sig om klippe/lokkemaskiner. Påbuddet om brug af arbejdsmiljørådgiver blev derfor også annulleret.

Ved et tilsynsbesøg på en maskinfabrik gav Arbejdstilsynet strakspåbud om at sikre pladesaks og påbud om at bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at forebygge at overtrædelsen gentager sig. Imidlertid beskrev Arbejdstilsynet i afgørelsen i stedet de faktiske forhold for virksomhedens to klippe/lokkemaskiner, ligesom Arbejdstilsynets begrundelse drejede sig om klippe/lokkemaskinerne.

Arbejds miljøklagenævnet ophævede Arbejdstilsynets afgørelse vedrørende begge påbud, idet der ikke er overensstemmelse mellem påbuddets ordlyd og begrundelse, idet påbuddet drejer sig om at sikre pladesaks, mens oplysningerne beskriver de faktiske forhold, samt begrundelse for påbud om virksomhedens klippe/lokkemaskiner.

Arbejds miljøklagenævnet ophævede derfor også påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, idet der ikke var truffet afgørelse om overtrædelse af et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem (**j.nr. 5900182-10 og 5900184-10**).

Sag nr. 6

Hjemvisning af strakspåbud om sikring af to klippe/lokkemaskiner og ophævelse af krav om autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Et enigt Arbejds miljøklagenævn hjemviste strakspåbud om sikring af to klippe/lokkemaskiner, da Arbejdstilsynet ikke havde oplyst og forholdt sig til om maskinerne var CE – mærket. Desuden var der i sagen usikkerhed om virksomhedens brugte maskinerne uden afskærmning. Påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver blev derfor også annulleret.

Arbejdsmiljøklagenævnet annullerede derfor påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, da der ikke var truffet afgørelse om et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem

Ved tilsynsbesøg på en maskinfabrik gav Arbejdstilsynet strakspåbud om at sikre to klippe/lokkemaskiner og påbud om at bruge en autoriseret arbejdsmiljørådgiver til forebygge at overtrædelsen gentager sig.

Maskinerne var ikke i drift under besøget, men de tilstedeværende fra virksomheden oplyste, at maskinen benyttes regelmæssigt i produktionen. Skærmene var ikke umiddelbart til at finde i virksomheden.

Strakspåbuddet blev givet med henvisning til reglerne om indretning af ikke - CE mærkede maskiner.

Virksomheden oplyste under klagesagen, at maskinerne var taget ud af brug, hvorfor afskærmningerne var taget af. Desuden var de to maskiner forskellige, da den ene var af ældre dato, mens den anden var af nyere dato og CE – mærket.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste strakspåbuddet, idet Arbejdstilsynet ikke havde oplyst og forholdt sig til, hvorvidt maskinerne er CE - mærkede, og hvilken betydning dette måtte have for afgørelsen.

Nævnet lagde desuden vægt på, at maskinerne ikke blev anvendt og var taget midlertidigt ud af brug ved Arbejdstilsynets besøg, og at der i sagen er usikkerhed om virksomheden brugte maskinerne uden afskærmning.

Arbejdsmiljøklagenævnet annullerede derfor påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, da der ikke var truffet afgørelse om et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem (**j.nr. 5900183-10 og 5900185-10**).

Sag nr. 7

Hjemvisning af påbud om håndtering af flasker og aviser ved genbrugsindsamling og annullering af krav om autoriseret arbejdsmiljørådgiver

Et flertal af Arbejdsmiljøklagenævnets medlemmer hjemviste påbud om håndtering af flasker og aviser, da den fysiske belastning ikke var tilstrækkeligt beskrevet i forhold til den enkelte ansattes arbejdsstilling og bevægelser ved håndtering af flasker og aviser/blade, og det ikke var konkret oplyst, hvilke og hvor mange forværende faktorer, som gør håndteringen sundhedsskadelig. Påbuddet om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver blev derfor også annulleret.

Arbejdstilsynet besigtigede arbejdet med genbrugsindsamling i et villakvarter i en kommune.

Arbejdet består i dagligt at samle flasker, aviser, blade og ikke brændbart affald fra et bestemt område med ca. 1000 husstande. Hver dag samles ca. 1,7 tons papir og ca. 2 tons ikke brændbart affald.

Flaskerne lå i poser med ca. 9 flasker, hvilket svarer til en vægt på ca. 4,5 kg, og aviser og blade var anbragt på fortovet i bundter af forskellig størrelse. Det blev oplyst, at bundterne med aviser og blade vejer ca. 8 kg.

Arbejdet foregår dels ved, at de ansatte opsamler flasker og aviser, som er placeret på fortovet, og bærer dem hen til en lastbil, dels ved, at de ansatte placerer flasker og aviser i de relevante containere eller opbevaringsbokse placeret på lastbilen.

Arbejdstilsynet vurderede, at de ansatte i forbindelse med løftet og placeringen af bundterne i boksen foretog en skævvridning i overkroppen og gav derfor påbud om, at arbejdet ikke er planlagt og udført på en sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarlig måde.

Et flertal af Arbejds miljølagenævnets medlemmer hjemviste afgørelsen, idet den fysiske belastning ikke var tilstrækkeligt beskrevet i forhold til den enkelte ansattes arbejdsstilling og bevægelser ved håndtering af flasker og aviser/blade, herunder var det ikke konkret beskrevet hvilke og hvor mange forværende faktorer, som gør håndteringen sundhedsskadelig.

Arbejds miljølagenævnet annullerede påbuddet om autoriseret arbejdsmiljørådgiver, da der herefter ikke er truffet afgørelse om et komplekst og alvorligt arbejdsmiljøproblem.

Et mindretal af nævnets medlemmer vurderede sagen tilstrækkeligt oplyst, og at de ansatte udfører løft over skulderhøjde, og i øvrigt udsættes for en unødigt belastning (**j.nr. 5900118-10 og 5900119-10**).

Sag nr. 8

Hjemvisning af påbud om afskærmning af farlige, bevægelige maskindele på en maskine

Et enigt Arbejds miljølagenævnet hjemviste påbud om afskærmning af maskine, da sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst, idet Arbejdstilsynet ikke havde undersøgt, om det var muligt at aktivere håndtaget med en hånd og nå det farlige område på den konkrete maskine.

Ved et tilsynsbesøg vurderede Arbejdstilsynet en virksomheds maskine, som blev brugt til pakning og læsning af juletræer.

Arbejdstilsynet vurderede, at der var umiddelbar klemningsfare ved maskinens presselåg, da det var muligt at nå manøvrentilen med en hånd og med den frie hånd at nå presselåget og maskinens farlige dele og gav derfor virksomheden påbud om straks at sikre mod utilsigtet berøring af farlige, bevægelige maskindele på maskinen.

Arbejdstilsynet oplyste, at klemningsfaren ikke konkret var vurderet ved virksomhedens maskine, men baserede sig på en tilsvarende maskine, som Arbejdstilsynet havde efterprøvet hos en anden virksomhed, hvor det var muligt at omgå den mekaniske sikkerhedsforanstaltning, der skulle sikre, at der blev benyttet to hænder til betjening af maskinens håndtag.

Et enigt Arbejdsmiljøklagenævn hjemviste påbuddet, da sagen ikke var tilstrækkeligt oplyst til at der kunne træffes afgørelse, idet Arbejdstilsynet ikke havde undersøgt, om det på den konkrete maskine var muligt at aktivere håndtaget med en hånd og med den fri hånd række ind i maskinens fareområde.

Nævnet fandt, at der var risiko for, at den afprøvede maskine hos den anden virksomhed var i stykker eller lign., og at det derfor ikke kunne udelukkes, at sikkerhedsfunktionen virkede på den konkrete maskine (**j.nr. 5900202-10**).

Sag nr. 9

Krav om ventilation i cykelværksted og brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver til at efterkomme påbuddet

Et flertal af nævnets medlemmer fastholdt påbud om ventilation og brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver, da flertallet fandt, at der foregik arbejdsprocesser, der udviklede luftforurening med stoffer og materialer, der er sundhedsskadelige, uden at der var etableret ventilation, der fjernede forureningen på det sted, hvor den udvikledes.

Ved tilsynsbesøg på et cykelværksted konstaterede Arbejdstilsynet, at der blev opbevaret og benyttet forskellige faremærkede produkter i forbindelse med reparation og lapning af cykler i værkstedet.

Flere af produkterne indeholdt organiske opløsningsmidler, der er klassificeret som sundhedsskadelige, og indeholdt et stof, der er på Arbejdstilsynets liste over kræftfremkaldende stoffer.

Arbejdstilsynet gav virksomheden påbud om at etablere effektiv og tilstrækkelig ventilation i cykelværkstedet.

Ifølge reglerne om ventilation på faste arbejdssteder skal der etableres mekanisk udsugning, hvis det ikke kan undgås, at der ved en arbejdsproces sker udvikling af sundhedsskadelige luftarter eller lign.

Et flertal af nævnets medlemmer fastholdt Arbejdstilsynets påbud, idet der i cykelværkstedet foregik arbejdsprocesser, der udviklede luftforurening med stoffer og materialer, der er sundhedsskadelige eller generende, uden at der var etableret ventilation, der fjernede forureningen på det sted, hvor den udvikledes.

Ifølge reglerne udgør sundhedsskadelig luftforurening fra en arbejdsproces på faste arbejdssteder, hvor der ikke er etableret en mekanisk udsugning med samtidig tilførsel af frisk erstatningsluft af passende temperatur, et komplekst arbejdsmiljøproblem, som automatisk udløser et rådgi-verpåbud.

Flertallet af nævnets medlemmer fastholdt derfor ligeledes Arbejdstilsynets påbud om brug af autoriseret arbejdsmiljørådgiver.

Et mindretal af nævnets medlemmer fandt ikke grundlag for påbuddet, da den faktiske påvirkning af de ansatte lå under grænseværdierne. Desuden henviste mindretallet til, at påbuddet ikke var givet efter reglerne om foranstaltninger mod kræftrisikoen ved arbejde med stoffer og materialer, hvorefter enhver påvirkning skal undgås, og at Arbejdstilsynet har meddelt branchen, at lapning af cykler i cykelværksteder ikke generelt medfører en væsentlig sundhedsmæssig belastning, når der anvendes lim, der er typisk i branchen (**j.nr. 5900216-10 og 5900217-10**).

Nyhedsbreve fra Arbejds miljøklagenævnet (AMK) kan findes på Arbejds miljøklagenævnets hjemmeside www.arbejds miljoeklagenævnet.dk. under "læs afgørelser fra AMK".

Dette nyhedsbrev er udgivet af Arbejds miljøklagenævnets sekretariat.

Ansvarlig for nyhedsbrevet er specialkonsulent Erik Pohl, direkte tlf. 3341 1459.